

PRZEGLĄD POMORSKI

DZIENNIK CHELMŹYŃSKI

ORGAN URZĘDOWYCH OGŁOSZEŃ POW. TORUŃSKIEGO I M. CHELMŹY

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno-oświatowym i gospodarczym

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkiem tygodniowym „STRZECHA RODZINNA” wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnośnieniem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,98 zł.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.

Nakładem i drukarni „Drukarni Przemysłowej” (Fr. Miemczyk) w Chełmży.

Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tej.

Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK MIEMCZYK, Chełmża.

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim: 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-iej 1,— zł.

Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniach sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty.

Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiada
Konta bankowe: Komunalna Kasa Oszczędności w Chełmży — Bank Ludowy Chełmża — Vereinsbank Chełmża — Miejsce płatności Chełmża

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Hallera

Nr. 227.

Chełmża, czwartek, dnia 3-go października 1929 r.

Rok II.

Dział urzędowy

powiatu toruńskiego.

(Za dział urzędowy odpowiedzialny Nacz. Sekr. Wydz. Pow. Augustyn Weiss).

Kurs dla Pielęgniarek Społecznych na Stacjach Opieki nad Matką i dzieckiem oraz w Żłóbkach.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej otwiera przy klinice Podjatrocznej Uniwersytetu Warszawskiego dnia 25. listopada rb. bezpłatny 7-miesięczny kurs dla 50 kandydatek na pielęgniarki społeczne przy Stacjach Opieki nad Matką i Dzieckiem oraz w Żłóbkach, gdyż w dalszym ciągu daje się odczuwać brak wykwalifikowanych pielęgniarek społecznych.

Dla 40 słuchaczek Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej przeznacza po 700. — zł subwencji, płatne w ratach miesięcznych po 100. — zł.

Zarówno słuchaczki stypendystki jak i będące na własnym utrzymaniu obowiązane będą mieszkać we wspólnej bursie pod kierownictwem i opieką instruktorek za opłatą mniej więcej 150. — zł. miesięcznie (za mieszkanie i życie).

Słuchaczki korzystające ze stypendjum obowiązane będą po ukończeniu kursu przepracować 3 lata w charakterze pielęgniarki społecznej w miejscowości wskazanej przez urząd wojewódzki (oczywiście za ustalone w odnośnej miejscowości wynagrodzenie).

Kandydatki, które chcą wziąć udział we wspomnianym kursie, winny mi przedłożyć do dnia 5 października rb.:

- podanie wraz z referencjami,
- własnoręcznie pisany życiorys,
- świadectwo lekarskie, stwierdzające zdolność do pracy w roli pielęgniarki społecznej,
- metrykę urodzenia,
- świadectwo z ewent. odbytej pracy społecznej,

f) świadectwo z ukończenia co najmniej 7-oddziałowej szkoły powszechnej lub 4 klas szkoły średniej, w wieku 18—30 lat.

Pierwszeństwo do zakwalifikowania będą miały kandydatki, posiadające wyższy cenzus naukowy oraz te, które będą mogły wykazać się praktyką w stacji opieki nad matką i dzieckiem lub w żłóbku w charakterze pielęgniarki społecznej, względnie kandydatki, które zajmowały się pracą społeczną w jakiegokolwiek innej dziedzinie.

Kandydatki zakwalifikowane na kurs powinni zabrać poduszkę, koc. 2 zmiany bielizny pościelowej jedną białą kapę na łóżko, 3 zmiany bielizny osobistej, 2 skromne ciemne sukienki (do prania), 4 białe fartuchy kroju szpitalnego, 2 białe nakrycia głowy oraz buciki lub pantofle na niskich obcasach z gumami.

Toruń, dnia 30 września 1929 r.

Przewodniczący Wydziału powiatowego
Starosta Powiatowy, wz. Dołżycki.

Dot.: zamówienia książki „Ostatnia Wola czyli Testament według obowiązujących przepisów prawnych w b. zaborze pruskim”.

Nakładem drukarni dla Handlu i Przemysłu w Bydgoszczy ul. Dr. Emila Warmińskiego Nr. 13. wyszedł z druku opracowany przez referendarza Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego p. Stanisława Łuczaka wyżej cytowany podręcznik.

Ze względu na to, że zachodzą jeszcze częste wypadki błędnego sporządzania testamentów większych, wskutek tego nieważnych, zalecam Panom nabyć i rozpowszechnić książkę. Zamówić ją można w wyżej wspomnianej drukarni za cenę 3 zł.

Toruń, dnia 1 października 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Powiatowy w z. Dołżycki.

L. dz. W. II 1. 11. 29.

Przetarg koni wojskowych.

Dnia 3 października br. o godz. 10-iej rano sprzedane zostaną na placu obok targowiska miejskiego w Toruniu, 23 wybrakowane konie wojskowe przez Szkołę Podchorążych Artylerji w Toruniu.

Również tego samego dnia o godz. 9-iej na placu przed Starostwem Powiatowym w Toruniu, odbędzie się sprzedaż 20 wybrakowanych koni przez 8. p. art. c.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Toruń, dnia 1. października 1929 r.

Starosta Powiatowy, Dr. Bogocz

Koniec działu urzędowego.

Czy wpłynie wnioski o votum nieufności dla rządu?

Warszawa, 1. 10. Dziś odbędzie się zebranie niemal wszystkich klubów sejmowych. Wczoraj przez cały dzień obradował Klub Narodowy, a dziś obradować będą kluby centrum i lewicy. Na posiedzeniu tych klubów ma być powzięta decyzja co do zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej. Wniosek w sprawie zwołania sesji nadzwyczajnej będzie miał znaczenie tylko demonstracyjne, gdyż według przepisów sesja nadzwyczajna zbiegałaby się z konstytucyjnym terminem sesji budżetowej, tj. najpóźniej dnia 31 października. Krają pogłoski o naradach nad wyrażeniem votum nieufności dla całego rządu. Pogłoski te podkreśla wiadomość, że marsz. Daszyński w rozmowie z dzien-

nikarzami niemieckimi miał oświadczyć, że na jednym z pierwszych posiedzeń sejmowej zgłoszony będzie wniosek o votum nieufności dla całego rządu. Na uwagę, że już kilka razy sejm wyrażał votum nieufności poszczególnym ministrom, a to nie doprowadziło do żadnego konfliktu, marsz. Daszyński odpowiedział, że chodzi teraz o votum nieufności dla całego rządu, a nie należy zapominać, że w rządzie tym jest również marsz. Piłsudski. Tematem rozmów kół politycznych są przewidywania jak rząd zachowa się podczas sesji budżetowej, skomplikowanej sprawą Czechowicza. Przypuszczenia te nie są na niczem oparte, ponieważ rząd nie ujawnia swych zamiarów.

Powszechna Wystawa Krajowa przeszła do historii.

4 i pół miliona ludzi zwidziło Wystawę.

Poznań, 1. 10. W ub. poniedziałek wieczorem odbyło się uroczyste zamknięcie P. W. K. dokonane z tą samą punktualnością, z jaką nastąpiło otwarcie wystawy. Aktu zamknięcia dokonał p. prezes rady ministrów dr. Światłowski w otoczeniu członków rządu.

W olbrzymim westibulu reprezentacyjnym na estradzie zasiedli przedstawiciele rządu: p. prezes rady ministrów dr. Światłowski i pp. ministrowie Zaleski, Kwiatkowski, Kühn, Matuszewski i Staniewicz, min. Fabrycy, jako przedst. marsz. Piłsudskiego, marszałek senatu prof. Szymański, komisarz rządowy min. Bertoni, poseł Rzplitej w Moskwie min. Patek, otoczenie pp. ministrów oraz wojewoda poznański Dunin-Borkowski. Po drugiej stronie — członkowie rady głównej, zarządu i dyrekcji PWK. Olbrzymią halę wypełniły tłumy zaproszonych gości.

Uroczystość zainaugurowało „Finale” z sona-

ty nr. 6 improwizacji na temat „Boga Rodzica” na organy solo z towarzyszeniem tręb.

Pierwszy przemawiał prezes zarządu dr. Wachowiak, który przedstawił zebranym historję prac nad utworzeniem i zorganizowaniem wystawy, podkreślił znaczenie udziału emigracji — mówił o pokonanych skutecznie trudnościach propagandowych, opisał życie wystawy — i jej już dzisiaj widoczne rezultaty, po nim prezydent Ratajski wyraził podziękowanie tym wszystkim, którzy pracowali nad stworzeniem PWK. i o jej znaczeniu dalej komisarz rządowy dla PWK. min. dr. Bertoni. Mowa min. Bertoniego była szczegółowym przeglądem eksponatów i prac ilustrujących działalność poszczególnych ministerstw.

W przemowach dalej było wymienione cyfry tych, którzy wystawę zwidzieli... 4 i pół miliona ludzi weszło przez tę bramę, którą w ub. poniedziałek zamknięto.

Bieda finansowa dokucza każdemu, nawet instytucjom. Wszystkim tkwią w pamięci te czasy, gdy w miejscu dzisiejszego „Pomowina” istniał browar. Później utworzono z tego fabrykę win pod firmą „Pomowin”, która obecnie świeci mimo świetnych zabudowań pustkami, a oprócz tego na dzień 11 grudnia 1929 r. ogłoszony został publiczny przetarg tego przedsiębiorstwa. Widzimy zatem, że bieda materialna pożera nie tylko jednostki, lecz pochłania nawet instytucje, przedsiębiorstwa stare i poważne.

Co będziemy robić dziś wieczorem? Nastają długie ponure i chłodne wieczory jesienne. Niejednemu przykrzą się monotonne chwile w domu. Jest i na to rada. Dziś wyświetla kino „Kristal” potężny superszlagier obecnego sezonu, serjowy dramat w 12, kolosalnych aktach pt. „Atlantydą”. I jeszcze namyślasz się co zrobić? Dziś idziemy do kina „Kristal”. Nadprogram wesola komedja.

Baczność członkowie klubu kręglarzy „Bęć”! Dziś, dnia 2 bm. odbędzie się kulanie członków „Bęć” o puchar i nagrodę wędrówną. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie członków. Początek kulania o godz. 8-ej wieczorem.

— Z zebrania komitetu budowy pomnika. Wczoraj wieczorem zagał p. dr. Wyszowski zebranie, mające na celu rozszerzenie komitetu budowy pomnika dla poległych m. Chelmy. Przewodniczący podał do wiadomości, że fundusz obecny wynosi 2300 zł. z czego 2000 zł. przyzna-

je budżet, zaś 300 zł zebrano z dobrowolnych ofiar.

W toku dyskusji omawiano sprawę samej budowy, by pomnik postawić nie z kamienia sztucznego lecz z trwałego kamienia.

Jeden z obecnych podał myśl, by tam, gdzie ma stanąć pom. można pobudować magazyn, zaś „pomnik Wolności” wystawić w parku Weldego i zmienić jego nazwę na „Plac Wolności”. Otatecznie przekazano całą sprawę komitetowi.

W dalszym ciągu powiększono skład komitetu do którego weszli ks. prałat Szydzik, inż. Marczewski, sędzia Łabęcki, nacz. sądu Langer, dr. Stęplewski, Kolenda, Krygier, sekr. Wiśniewski Brzeski ks. prof. Baniecki, Rochon, poseł Nebring, Grzanowski, radca Nowicki, dr. Wyszowski, dyr. Bonin i Beszczyński.

Po omówieniu spraw budowy pomnika, zagał nacz. Sądu p. Langer zebranie L. O. P. P. Do zarządu miejscowego koła L. O. P. P., który wybrano, weszli pp. sędzia Łabęcki, Kolenda, dr. Stęplewski, dr. Wyszowski i inż. Marczewski.

Zastępcami zostali pp. Stępkiewiczówna i Grzanowski.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp. radcę Nowickiego, Perschkiego i dyr. K. K. O. Jastaka.

W dalszym ciągu zarząd kooptował do zbiórki tygodnia L. O. P. P. pp. dyr. Bonina, insp. szkoln. Leśniewicza, kier. Cieszyńskiego, kier. szk. żeńsk. Skańskiego, Stępkiewiczównę i Falkowską.

Sprawę organizowania tygodnia L. O. P. P. przekazano komitetowi. Na tem solwował przewodniczący obrady.

V. kl. 19 loterii państwowej.

(19-ty dzień ciągnięcia.)

Główniejsze wygrane padły na n-ry następujące:

- 50.000 zł na nr. 183148.
- 10.000 zł na n-ry 46185 66064 74948 95975 169399.
- 5.000 zł na n-ry 18651 76280 16176 176551.
- 3.000 zł na n-ry 83386 125246 136729 152432 152450 154731 157331.
- 2.000 zł na n-ry 1718 78571 101481 122804 160669 172355.
- 1.000 zł na n-ry 6298 19602 23677 30706 50653 57500 60720 105428 114038 114524 116002 121555 122149 138449 141696 151559 168265 179735.

Giełda zbożowa

POZNAŃ dnia 30. 9. 1929 roku

płacono za 100 kg. w zł.

żyto nowe	24,00—23,00
Pszenica nowa	37,00—39,00
Jęczmień przemi. 'owy	25,00—26,00
Jęczmień browarowy	27,00—30,00
Owies	21,00—23,00
Mąka żytnia 70 proc.	36,50—00,00
Mąka pszen. 65 proc.	57,50—61,50
Otręby żytnie	17,75—16,75
Otręby pszenne	19,75—18,75

KINO KRISTAL

dawniej „CONCORDJA“
Kolejowa 24.

Największe arcydzieło filmowe, obraz osnuty na tle powieści
PIOTRA BENIOT p. t.:

„ATLANTYDA“

Obraz ten zachwycą każdego swą tajemniczością, pełną napięcia akcją.
Wzruszy każdego, przedstawioną tam imponującą walką duchową
bohatera dramatu.

W roli głównej uroczą **Stanisława Napiórkowska.**

Tylko 2 dni!
DZIS środa i czwartek

Początek seansów o g. 7, i 9-ej

Bezkonkurencyjne orzeźwiająca

„SINALCO“!
Woda mineralna,
naturalna i alkaliczna

„Ostromecko“!
Limonady! Woda sodowa!

PIWO GRODZISKIE!
Piwo słodowe sanitarne
browaru bydgoskiego

„MATUŚ“!
Najlepsze piwa
browaru bydgoskiego, jak:

„Zdrój Wielkopolski“!

Paie Ale jasne! Kozlak!
duble!

Porter Wielkopolski!
poleca

A. Dylewski - Chelmsza
Reprez. Browaru Bydg. - Bydgoszcz
ul. Toruńska 25. — Tel. 123

PRZETARG PZYMUSOWY
W czwartek, dn. 3 bm. o godz.
9-tej przed poł. sprzedam za gotówkę
najwięcej dającemu
1 maszynę do pisania (Mercedes)
Zbiórka licytantów w biurze mojem
ul. Chelmińska 3.
Chelmsza, dnia 2. 10. 29. r.
(-) Gramowski kom. sądowy.

!! Wytwornia pończoch!!

Norbert Bekowski
CHELMZA
Chelmińska 11.
poleca trwale

pończochy
poczawszy już od 1.— zł.

skarpetki męskie już od 0,75 zł.

Przyjmuje także pończochy
jak i skarpetki do
nadwzięcia.

Gospodarstwo uczeń
12 morg prywatne czy
sta hipoteka sprzeda
St. Mikrut J. Robaczewski
Bucz ek. - Chelmsza Chelmsza Rynek.

Przyjmujemy robotników

w czwartek, 3. bm.
o godz. 8-mej rano.

Cukrownia Chelmsza

Nauki
kalegowości, koresponden-
cji i stenografii
udziela
G. Vorreau
rewizor ksiąg
Bydgoszcz
ul. Jagiellońska 14.

Służąca
uczciwa umiejąca
dobrze gotować
oraz dobre
dziewczę
do dzieci potrzebne
od 15. 10.
M. Muszyńska.

Szyldy emaljowane

**EMALJERNA
i WYTŁACZALNIA**

inż. L. BYTNER
Poznań, ul. Grudzieniec 14.

Reklama dźwignią handlu!